

จากอนุรักษนิยมแบบดั้งเดิมมาเป็นอนุรักษนิยมแบบปัก กิ้นเฮ :
กรณีศึกษาประเทศเกาหลีใต้

รองศาสตราจารย์ ดร. ดำรงค์ ฐานดี
ผู้อำนวยการศูนย์เกาหลีศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เมื่อปัก กิ้นเฮสาบานตนเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2013 เธอได้ประกาศเจตนารมณ์ต่อหน้าฝูงชนที่เข้าร่วมรัฐพิธีอันทรงเกียรติว่า จะนำเกาหลีไปสู่ระบบเศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์และเศรษฐกิจแบบประชาธิปไตย นั่นหมายความว่า การเปลี่ยนนโยบายทางเศรษฐกิจจากอนุรักษนิยมแบบดั้งเดิมของผู้นำรุ่นก่อน มาเป็นอนุรักษนิยมในมิติใหม่ที่จะพาประเทศไปสู่ “มหัศจรรย์บนฝั่งแม่น้ำฮันเป็นครั้งที่สอง” ดังนั้น บทความนี้จะอธิบายถึงรูปลักษณะของระบบเศรษฐกิจอนุรักษนิยมตามแบบฉบับของปัก กิ้นเฮเมื่อเปรียบเทียบกับระบบเศรษฐกิจอนุรักษนิยมแบบดั้งเดิมถึงความเหมือนและความแตกต่าง ซึ่งเธอเชื่อว่า ระบบเศรษฐกิจแบบใหม่นี้จะสามารถทำให้เกาหลีเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนและเป็นชาติชั้นนำในหมู่ประชาคมโลก

ระบบทุนนิยมแบบดั้งเดิม

1. ยุคที่ 1: รัฐทุนนิยม

อดีตประธานาธิบดีปัก จุงฮี (ดำรงตำแหน่งระหว่างปี ค.ศ. 1961-1979) ได้นำระบบเศรษฐกิจทุนนิยมมาใช้ในการพัฒนาประเทศสาธารณรัฐเกาหลีภายหลังที่ได้ประกาศใช้แผนพัฒนาประเทศฉบับที่หนึ่ง (ค.ศ. 1962-1966) สิ่งแรกที่ปัก จุงฮี ผู้นำเกาหลีใต้ในขณะนั้นกระทำเพื่อให้เจตนารมณ์ของตนบรรลุเป้าหมายก็คือ ตั้งกระทรวงคณะกรรมการวางแผนเศรษฐกิจ (Ministry of Economic Planning Board – EPB) ในวันที่ 22 กรกฎาคม ค.ศ. 1961 หรือเพียง 67 วันหลังจากที่นายพลปัก จุงฮี ทำการยึดอำนาจจากประธานาธิบดีแชง เหมียน (ค.ศ. 1961) การตั้งกระทรวงใหม่ก็เพื่อระดม “ผู้รู้” ทั่วประเทศมาทำการวางแผนพัฒนาประเทศฉบับที่หนึ่ง (ค.ศ. 1962 – 1966) และประกาศใช้ทันทีในปีต่อมา

กระบวนการในการจัดตั้งกระทรวงใหม่ (ต่อไปจะเรียกว่า “กระทรวงวางแผน”) นี้เป็นไปอย่างรีบร้อนด้วยการยุบกระทรวงพื้นฟูบูรณประเทศ ซึ่งมีหน่วยงาน (กรม) การวางแผนภูมิภาคอยู่แล้ว และดึงเอาสำนักงานสถิติแห่งชาติจากกระทรวงมหาดไทยและสำนักงบประมาณจากกระทรวงการคลังมา

รวมกันไว้ในองค์กรใหม่เพื่อให้ทำหน้าที่สนับสนุนการวางแผนและมีอำนาจในการควบคุมกระทรวงอื่นให้ปฏิบัติตาม เพราะทำหน้าที่ในการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณด้วย อนึ่ง เหตุผลในการตั้งเป็นรูป “คณะกรรมการ” ก็เพื่อจะยกฐานะให้อยู่เหนือกระทรวงทบวงกรมอื่นๆ และให้รองนายกรัฐมนตรีเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวางแผนอีกตำแหน่งหนึ่ง รองนายกรัฐมนตรีเป็นตำแหน่งสูงทางการเมืองต่อจากนายกรัฐมนตรี และประธานาธิบดีเท่านั้น และเป็นตำแหน่งที่จะก้าวไปแทนที่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ตัวนายฯ ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

ภาระหน้าที่ของกระทรวงวางแผนขยายออกไป เมื่อมีการจัดตั้งกรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าเงินทุนจากต่างประเทศ อีกทั้งได้เปลี่ยนชื่อกรมวางแผนตัวสินค้ามาเป็นกรมจัดการด้านเทคโนโลยีเพื่อทำหน้าที่ในการวางแผนด้านแรงงานที่มีฝีมือและส่งเสริมเทคโนโลยี และจัดการนโยบายทางวิทยาศาสตร์ หน่วยงานที่เพิ่งกล่าวถึงนี้จัดตั้งขึ้นภายในปีแรกของการจัดตั้งกระทรวง

ในด้านการวางแผนนั้น ได้ขยายกองวางแผนรวมเป็นกรมอุตสาหกรรมที่หนึ่ง ที่สอง และที่สาม ต่อมา กรมเหล่านี้ก็ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่า ไม่มีงานเพียงพอ และไม่เหมาะสม จึงมีการยุบและจัดตั้งหน่วยงานใหม่อีกหลายครั้ง จนกระทั่งมีการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1962 โดยนายพลปัก จุงฮี ลาออกจากการเป็นทหารและสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี ซึ่งเขาได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างท่วมท้น ในที่สุดกระทรวงวางแผนแบ่งหน่วยงานออกเป็น 5 กรม คือ กรมวางแผนเศรษฐกิจ กรมงบประมาณ กรมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (เนื่องจากในยุคนั้นเกาหลีได้ขาดเงินที่จะใช้ในการลงทุนทั้งในภาครัฐและเอกชน จึงต้องอาศัยการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศเป็นหลัก หน้าที่ของกรมนี้ก็คือการหาแหล่งเงินกู้ให้แก่รัฐบาลและเอกชน โดยเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ในนามรัฐบาล) และกรมจัดการทางเทคโนโลยี ส่วนสำนักงานสถิติเป็นหน่วยงานอิสระ แต่อยู่ภายใต้กระทรวงวางแผน อนึ่ง เพื่อให้มีการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนอื่นๆ จึงได้มีการตั้งสำนักงานความร่วมมือในการวางแผนและการจัดการขึ้นในเวลาต่อมา

คณะผู้บริหารประเทศเกาหลีได้ยุคนั้น ได้ใช้กระทรวงวางแผนเป็นหัวหอกในการ “นำ” การพัฒนาระบบทุนนิยมโดยรัฐควบคุมกำกับให้ภาครัฐและเอกชนดำเนินงานตามทิศทางที่ได้กำหนดไว้ในแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่จะให้เกาหลีกลายเป็นสังคมอุตสาหกรรมภายในระยะเวลาอันสั้น ดังนั้น กระทรวงวางแผนจึงมีความสำคัญ ดังนี้

(1) มีอำนาจอย่างเพียงพอตั้งแต่เริ่มแรกที่จัดตั้งขึ้น เพราะเป็นกระทรวงที่มีอำนาจเหนือกระทรวงอื่น ๆ ในระบบราชการ ผู้มีอำนาจลำดับที่สามของประเทศทำหน้าที่เป็นหัวหน้างานหลักนี้ ก่อให้เกิดการยอมรับนับถือและความยำเกรง ทั้งในด้านกฎหมายและด้านส่วนตัว เพราะรอง

นายกรัฐมนตรีมีศักดิ์และสิทธิ์สูงกว่ารัฐมนตรีของกระทรวงต่าง ๆ ในคณะรัฐมนตรี ทำให้รัฐมนตรีกระทรวงวางแผนมีอิทธิพลและอำนาจเหนือองค์กรอื่น ๆ ในภาครัฐบาล

(2) สามารถบีบบังคับให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนรับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้และยอมรับแผนงานที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากกระทรวงวางแผนที่ได้กระทำขึ้น

(3) อำนาจหน้าที่ของกระทรวงวางแผนได้รับการยอมรับและปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นองค์กรที่มีทั้งกรมงบประมาณและกรมความร่วมมือทางเศรษฐกิจซึ่งทำหน้าที่ในการหาและบริหารแหล่งเงินทุน จากภายในและภายนอกประเทศให้แก่โครงการของรัฐและโครงการการลงทุนของธุรกิจเอกชน

จะเห็นได้ว่า ระบบการจัดองค์การของกระทรวงวางแผนที่รวมเอาหน่วยงานวางแผนและหน่วยงานงบประมาณการบริหารการเงินมาไว้ในกระทรวงเดียวกันนั้น ก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนาประเทศมาก เพราะองค์กรเช่นนี้มีหน้าที่ด้านส่งเสริมและคอยกำกับไปพร้อมๆ กัน ทำให้การวางแผนสามารถกระทำอย่างได้ผล เนื่องจากกรมงบประมาณทำหน้าที่แบ่งสรรเงินให้เป็นไปตามแผน/โครงการที่ได้กำหนดไว้ อนึ่ง สำนักงานสถิติก็ทำหน้าที่ป้อนข้อมูลเพื่อการวางแผนและการจัดสรรเงินงบประมาณ จึงได้รับความเชื่อถือและเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะสามารถบริการด้านข้อมูลตามที่ต้องการ

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทางด้านเทคโนโลยีนั้น มีกรมกำหนดแผนระยะสั้นและระยะยาวในด้านอุปสงค์และอุปทานด้านแรงงานฝีมือ กำหนดแผนการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาประเทศ และให้คำแนะนำแก่สถานศึกษาฝึกอบรมนักเรียนนักศึกษาในด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรม ช่างฝีมือ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่วนทางด้านสังคมศาสตร์นั้นได้เน้นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิชาการตลาดต่างประเทศ ซึ่งถือว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการผลิตและเทคโนโลยีในการผลิตให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคโดยตรง

นอกจากนี้การปฏิวัติในปี ค.ศ. 1961 ยังผลให้มีการใช้อำนาจโดยกลุ่มนายทหารในการปกครองประเทศแบบเผด็จการเบ็ดเสร็จและปราศจากการคานอำนาจจากรัฐสภาเพราะถูกยุบไป การผูกขาดอำนาจของนายพลบัก จุงฮี ผสมกับวัฒนธรรมการยึดถืออำนาจนิยม ทำให้ผู้นำประเทศสามารถกระทำการใดๆ โดยปราศจากการต่อต้านอย่างเปิดเผยจากคนในชาติ อนึ่ง เพื่อปกป้องการครอบครองอำนาจทางการเมืองและการทหารของคนกลุ่มนี้ไว้จึงมีการตั้งกรมสืบราชการลับ ทำหน้าที่สืบเสาะหาข่าวสาร

ของผู้ประสงค์ร้ายกับรัฐบาลและสามารถใช้อำนาจมีจัดการกับคนเหล่านั้นได้โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการยุติธรรมตามกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของสาธารณรัฐที่ 4 ค.ศ. 1972 – 1979

การรวบอำนาจเช่นนี้ ก่อให้เกิดการกระจุกตัวของการใช้อำนาจอย่างเหลือเฟือของผู้นำ สำนักเลขานุการทำเนียบประธานาธิบดี รวมทั้งกระทรวงวางแผนที่นายพลบัก จุงฮีสั่งให้ก่อตั้งขึ้น นอกจากนี้หน่วยงานทั้งสองนี้ได้กลายเป็นที่รวมของบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและมีชื่อเสียงของประเทศ เพราะได้รับการขอร้องจากนายพลบัก จุงฮีให้มาร่วมกันทำงานเพื่อชาติ ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่า พวกเขาจะได้รับผลตอบแทนและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานอย่างเต็มที่ ปรากฏการณ์ดังนี้ก่อให้เกิดระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และปราศจากการโต้แย้งจากฝ่ายใด ๆ นอกจากนี้ ข้าราชการในระดับต่ำลงมาจะต้องปฏิบัติตามคำสั่งของหัวหน้าอันเป็นการสร้างระบบราชการที่ทุกคนต้องมีวินัย และเสียสละ เพื่อความสำเร็จของงานที่ได้รับมอบหมายประดุจเครื่องจักรของทหาร

กลุ่มผู้ปกครองของเกาหลีใต้ในยุคนี้ ประกอบด้วยนายทุน-ทหารและข้าราชการชั้นสูง-นายทุนต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือสหรัฐอเมริกาได้ร่วมกันยึดอำนาจของรัฐและกำหนดแผนพัฒนาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กลุ่มตนต้องการ นั่นคือ การทำให้ประเทศเกาหลีใต้กลายเป็นสังคมอุตสาหกรรมในระบบทุนนิยม

กลุ่มผู้ประกอบการหรือนายทุนทำการสะสมทุนในยุคที่อเมริกันคอยอุ้มชูประเทศและได้ร่วมหุ้นกับบริษัทของสหรัฐสร้างธุรกิจอุตสาหกรรมตามยุทธศาสตร์การผลิตเพื่อการส่งออกตั้งแต่ทศวรรษที่ 1960 เรื่อยมา รวมทั้งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในด้านการใช้สิทธิพิเศษมากมายเพื่อให้ธุรกิจอุตสาหกรรมเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว จนกระทั่งกลายเป็นแชโบล (chaebol) หรือกลุ่มที่มีอิทธิพลทางเศรษฐกิจของประเทศมาก อาทิเช่น กลุ่มซัมซุง กลุ่มฮุนได กลุ่มเคอู และกลุ่มล็กกี โกลสตาร์ (แอลจี) เป็นต้น กลุ่มแชโบลขนาดใหญ่ในยุคนี้มีจำนวนทั้งสิ้นราว 30 กลุ่มได้ควบคุมทรัพย์สินทางเศรษฐกิจของประเทศไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ที่เดียว

รัฐบาลเกาหลีใต้ได้เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกด้วยการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนทุกทางตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 1 ในขณะเดียวกัน ได้ลงทุนในอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตถ่านหิน ซีเมนต์ ปูน เหล็กกล้า และโรงกลั่นน้ำมัน เป็นต้น ในแผนพัฒนาฉบับที่ 2 (ค.ศ. 1967 –1971) รัฐบาลได้ขยายฐานของโครงการสร้างอุตสาหกรรมส่งออกให้ใหญ่ยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันสินค้าอุตสาหกรรมในตลาดโลกด้วยการเร่งระดมเงินทุนและการลงทุนจากต่างประเทศ

รัฐบาลเกาหลีใต้ได้ปรับใช้แนวความคิดของนักทฤษฎีความทันสมัย (Modernization Theory) ตั้งแต่แรกเริ่มในการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้จากเนื้อหาของแผนพัฒนาฉบับที่ 1 ย้ำถึงบทบาทของรัฐที่จะเข้าไปทำหน้าที่กำหนดมาตรการจูงใจเพื่อขยายการส่งออก อนึ่ง ปัจจัยสำคัญที่ทำให้บทบาทของรัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุผลตามเป้าหมายก็คือ เจตนาธรรมของผู้นำประเทศและกลุ่มนักธุรกิจที่เห็นพ้องต้องกันกับนโยบายส่งเสริมการส่งออกในสินค้าประเภทอุตสาหกรรมเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าของประเทศ อย่างไรก็ตาม จะขอกล่าวในที่นี้ว่า มาตรการส่งเสริมการส่งออกในระยะแรกเริ่มจะมีลักษณะเป็นแบบลองผิดลองถูกและมีการเพิ่มมาตรการชนิดต่างๆ มากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ในบางช่วงเวลา ก็ยกเลิกมาตรการบางอย่างที่ใช้ไม่ได้ผล ทั้งนี้เพื่อต้องการย้ำว่าสูตรสำเร็จของนโยบายด้านนี้มิได้เป็นสิ่งที่แน่นอนตายตัว มักจะแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ของตลาดและการเมืองของโลกอยู่เสมอ

รัฐบาลเกาหลีใต้มีบทบาทสำคัญในการแทรกแซงการดำเนินงานตามนโยบายส่งเสริมการส่งออก ทั้งในส่วนที่กำหนดมาตรการจูงใจ ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนรวมทั้งตั้งสถาบันเพื่อทำหน้าที่ในด้านนี้โดยตรงตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 1960 เรื่อยมา

ต่อมา แผนพัฒนาประเทศฉบับที่ 3 (ค.ศ. 1972 – 1976) เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมหนักและเคมีภัณฑ์ ทั้งนี้เพราะเล็งเห็นว่า การแข่งขันราคาสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานมากจะเกิดขึ้นอย่างรุนแรงกับสินค้าประเภทเดียวกันจากประเทศกำลังพัฒนาทั่วโลกที่เร่งรัดการพัฒนาอุตสาหกรรมประเภทนี้ ทำให้รัฐบาลเกาหลีใต้หันไปพัฒนาการผลิตสินค้าประเภททุน เช่น เรือเดินสมุทร เครื่องจักรรถยนต์และรถบรรทุก ตู้เย็น เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ และเคมีภัณฑ์ เป็นต้น เมื่อรัฐบาลกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาไว้แบบนี้ บริษัทเอกชนจึงขานรับและทุ่มเทการลงทุนเพื่อผลิตสินค้าดังกล่าว โดยได้รับการสนับสนุนทุกทางจากภาครัฐการ⁽¹⁾

นับตั้งแต่ต้นทศวรรษ 1990 กลุ่มบริษัทซัมซุง และแอลจีซึ่งเป็นผู้ดำเนินการผลิตสินค้าประเภทอิเล็กทรอนิกส์ได้เร่งพัฒนาการผลิตสินค้าประเภทคอมพิวเตอร์และเครื่องมือสื่อสารคมนาคม ในขณะเดียวกัน บริษัทขนาดกลางและขนาดใหญ่อื่นๆ ต่างเร่งลงทุนในอุตสาหกรรมประเภทนี้เช่นกัน ทำให้มีการพัฒนาสินค้าประเภทแผงวงจรรีไฟฟ้า (integrated circuit) เซมิ-คอนดักเตอร์ (semi-conductor) และอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีทางการสื่อสาร (information technology) ของเกาหลีใต้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว สินค้าที่ได้กล่าวถึงข้างต้นได้กลายเป็นตัวจักรสำคัญในวงการธุรกิจอุตสาหกรรมของเกาหลีใต้ในยุคใหม่ โดยมีอัตราความเจริญเติบโตมากถึงร้อยละ 18.8 ต่อปี ในปี ค.ศ. 1997 มูลค่าการส่งออกสินค้าประเภทไอทีและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องมีราว 31.3 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และเพิ่มเป็น

51.7 เป็น 61.1 และ เป็น 74.7 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี ค.ศ. 2001 ปี 2002 และปี 2003 ตามลำดับ ทำให้สัดส่วนของสินค้าประเภทนี้มีมากกว่าร้อยละ 34 ของสินค้าส่งออกของประเทศทั้งหมด และยังผลให้เกาหลีใต้ได้เปรียบดุลการค้ากับต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

2. ยุคที่ 2: ระบบทุนนิยมตามแบบอนุรักษนิยม

นายลี เมียงบักเข้ารับตำแหน่งเป็นประธานาธิบดีระหว่างปี ค.ศ. 2007-2012 เขาได้นำนโยบายเศรษฐกิจอนุรักษนิยมแบบดั้งเดิมมาใช้อีกครั้ง แต่เนื่องจากยุคเผด็จการทหารได้ผ่านพ้นไปและรัฐไม่อาจบีบบังคับให้ทิศทางการพัฒนาด้วยกลไกเหนือกฎหมายดังเช่นในกรณีของอดีตประธานาธิบดีปัก จุงฮีได้ เขาจึงใช้นโยบายการค้าเสรีผลักดันให้ผู้ประกอบการทำธุรกิจอุตสาหกรรมไปตามระบบทุนนิยมดั้งเดิม โดยรัฐจัดบรรยากาศการลงทุนที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบทุนนิยมด้วยมาตรการดังนี้

รัฐบาลยื่นนโยบายที่ได้หาเสียงโดยยึดแนวอนุรักษนิยมที่ตั้งชื่อว่า Global Korea โดยได้กำหนดเป้าหมายว่า จะให้บรรลุผล 747 กล่าวคือ หากได้รับเลือก เขาจะทำให้ประเทศมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจร้อยละ 7 ต่อปี เพิ่มรายได้ต่อหัวเป็น 40,000 เหรียญต่อปี และจะยกระดับเกาหลีใต้ให้เป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นลำดับที่ 7 ของโลก อนึ่ง นายลี เมียงบักได้เสนอโครงการขนาดใหญ่ด้วยการขุดคลองเพื่อการสัญจรทางน้ำระหว่างเมืองปูซาน – กรุงโซล อันจะก่อให้เกิดการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจดังกล่าว นายลีจะนำเอาสปิริต “เราทำได้” (Can-do spirit) มาเน้นใช้อย่างจริงจังภายหลังที่ได้รับความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจในช่วงทศวรรษที่ 1960 – 1970 – 1980 มาแล้ว อย่างไรก็ตาม เขาก็ยังคงเน้นเป้าหมายทางเศรษฐกิจที่ควบคู่กันระหว่างความเจริญเติบโตกับการลดช่องว่างของรายได้ที่แยกคนในสังคมเป็นกลุ่มคนรวยและกลุ่มคนยากจน (growth and reducing social polarization)

นอกจากนี้ นโยบายหลักมีดังต่อไปนี้

- (1) ลดภาษีนิติบุคคล (corporate tax) จากร้อยละ 25 เป็น 10
- (2) สร้างเมืองวิทยาศาสตร์ทางการค้า
- (3) ลดขนาดของรัฐบาลกลาง โดยจะตัดจำนวนข้าราชการลง 60,000 ตำแหน่ง แต่เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐบาลเพื่อส่งเสริมและให้บริการภาคเอกชนและประชาชนอย่างทั่วถึง
- (4) จะขยายชนชั้นกลางด้วยการเน้นให้คนสร้างธุรกิจส่วนตัว และส่งเสริมธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลางให้มากขึ้น

(5) จะเร่งรัดการพัฒนาเศรษฐกิจให้เกาหลีใต้โตตามทันญี่ปุ่นภายใน 10 ปี เป็นต้น
 ดังนั้น การที่จะให้เป้าหมายเหล่านี้บรรลุผล รัฐบาลของเขาจะสร้างบรรยากาศที่เป็น
 มิตรกับภาคธุรกิจเอกชน (business – friendly environment) นั่นเอง

ส่วนนโยบายต่างประเทศนั้น ผู้นำประเทศเน้นความสัมพันธ์ที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กับจีน
 ญี่ปุ่น และสหรัฐฯ รวมทั้งมิตรประเทศทั่วโลก และเขาเห็นว่า จะยุติการเรียกร้องให้ญี่ปุ่นขอโทษต่อการ
 กระทำในอดีตของประเทศนี้ต่อเกาหลีใต้เสีย ทั้งนี้เพราะสถานการณ์ของโลกและคาบสมุทรเกาหลีได้
 เปลี่ยนแปลงไปมากแล้ว สำหรับกรณีของเกาหลีเหนือ นั้น เขาจะตรวจสอบข้อตกลงทุกอย่างที่ได้ทำไว้
 กับเกาหลีเหนือ แม้ว่าประธานาธิบดีโรห์ มูเฮียนและประธานาธิบดีคิม เจจุงได้ทำข้อตกลงไว้เมื่อมีการ
 ประชุมสุดยอด 2 ครั้ง คือในปี ค.ศ. 2000 และ ค.ศ. 2007 แล้วก็ตาม โดยเขาจะเน้นการพิจารณาข้อเสนอ
 แต่ละข้อตามหลักต้นทุน-กำไร หรือต่อผลที่จะได้รับ (cost – benefit analysis) อนึ่ง เขาจะร่วมมือกับ
 เกาหลีเหนืออย่างจริงจังในการยกเลิกโครงการนิวเคลียร์ทั้งหมดของเกาหลีเหนือเพื่อให้คาบสมุทร
 เกาหลีปลอดจากโครงการนิวเคลียร์ทั้งหมด อันจะเป็นการแผ้วถางทางไปสู่การรวมชาติด้วยสันติวิธีใน
 อนาคต

นายลีย้ำว่า เกาหลีเหนือจะต้องยอมรับและปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนต่อประชากรของ
 ตนเอง การจะได้รับความช่วยเหลือจากเกาหลีใต้ก็ต่อเมื่อหลักมนุษยชนได้รับการปฏิบัติตามเกณฑ์ของ
 องค์การสหประชาชาติที่ได้กำหนดไว้ เขากล่าวต่อไปว่า เกาหลีใต้เองก็เคยได้รับการกดดันจาก
 นานาชาติในเรื่องนี้ในยุคเผด็จการปัก จุงฮีและซุน คูฮวน (ทศวรรษที่ 1970 – 1980) และเกาหลีใต้ได้
 ยอมรับทำตามมาแล้ว จึงน่าจะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เกาหลีเหนือที่จะทำตามด้วยวิธีการเดียวกัน กล่าวโดย
 สรุป นโยบายต่อเกาหลีเหนือ เป็นนโยบายที่แข็งกร้าว ไม่ยอมให้เกาหลีเหนือได้รับประโยชน์ใดๆ หาก
 ไม่กระทำตามเงื่อนไขที่เกาหลีใต้วางไว้ และจะตอบโต้ทุกทางหากความมั่นคงของประเทศได้รับการ
 คุกคาม

ภายหลังที่นายลี เมียงบักได้นำนโยบายอนุรักษ์นิยมแบบดั้งเดิมมาดำเนินการในช่วง 5 ปีที่ดำรง
 ตำแหน่งเป็นผู้นำประเทศ แต่อาจเป็นเพราะความโชคร้ายที่เศรษฐกิจของโลกตะวันตกเข้าสู่ภาวะตกต่ำ
 เริ่มตั้งแต่ปัญหาวิกฤตสินเชื่อซับไพรม์ (subprime crisis) ในสหรัฐอเมริกากระหว่างปี ค.ศ. 2008-2009
 ติดตามมาด้วยวิกฤตหนี้สาธารณะยุโรป (Eurozone crisis) ตั้งแต่ ค.ศ. 2010 มาจนถึงปีสุดท้ายของการ
 ดำรงตำแหน่งผู้นำประเทศของเขา ทำให้นโยบายเศรษฐกิจไม่บรรลุผล กล่าวคือ อัตราความเจริญเติบโต
 ทางเศรษฐกิจของเกาหลีใต้ต่ำกว่าร้อยละ 7 ต่อปี โดยมีอัตราเฉลี่ยเพียงปีละ 3-5 เปอร์เซ็นต์ และรายได้
 เฉลี่ยต่อหัวไม่ถึง 40,000 โดยมีเพียง 22,000 เหรียญต่อปีเท่านั้น นอกจากนี้ หนี้ครัวเรือน (household
 debt) ได้พุ่งพรวดสูงขึ้นเป็น 937.5 ล้านล้านวอน (เท่ากับ 882.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ) คิดเป็นกว่าร้อยละ

ละ 70 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมแห่งชาติในปี ค.ศ. 2011 ที่เดียว ทั้งนี้เป็นผลมาจากนโยบายที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการได้รับสิทธิพิเศษ (business-friendly principles) ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและจ่ายภาษีในอัตราต่ำ ทำให้ช่องว่างของรายได้ระหว่างคนรวยกับคนจนห่างกันมากอย่างเห็นได้ชัด ประชาชนทั่วไปต่างประสบกับความทุกข์ยากในการดำรงชีวิต ดังที่นายมุน เจินผู้สมัครรับเลือกตั้งประธานาธิบดีแห่งพรรคฝ่ายค้าน (Democratic United Party) ที่กล่าวไว้เมื่อครั้งหาเสียงในการเลือกตั้งประธานาธิบดีในตอนปลายปี 2012 ว่า...

ทุกปีกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่หรือแซโบลีมีกำไรไม่ต่ำกว่าบริษัทละ 18.5 พันล้านเหรียญ ในขณะที่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก เจ้าของธุรกิจส่วนตัว ครอบครัวคนงานและกรรมกรต่างประสบกับความเดือดร้อนเพราะรายได้มีไม่พอกับรายจ่าย...

อนึ่ง การบริหารประเทศของนายลี ยังถูกวิพากษ์วิจารณ์จากผู้คนทั่วไปว่า ไม่ได้ส่งผลดีต่อประเทศชาติเลย ทั้งๆ ที่เขาได้รับการสนับสนุนและความเชื่อมั่นในระดับสูงยิ่งทั้งก่อนและหลังการได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในตอนปลายปี 2007

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นตลอดช่วงห้าปีแห่งการดำรงตำแหน่ง เขาได้นำเศรษฐกิจเกาหลีฝ่าวิกฤตทางการเงินของโลกครั้งยิ่งใหญ่ในช่วงปลายทศวรรษ 2000 มาได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งทำให้ขนาดเศรษฐกิจของชาติขยายตัวขึ้นมาอยู่ในระดับหนึ่งล้านล้านเหรียญเป็นครั้งแรกในปี 2011 ซึ่งถือเป็นชาติลำดับที่ 9 ของโลกหรือลำดับที่ 4 ของเอเชียที่เดียว นอกจากนี้ เกาหลีใต้บรรลุการทำสัญญาการสร้างโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ 4 โรงให้กับประเทศสาธารณรัฐอาหรับอิมเรสเป็นจำนวนเงินถึง 18.6 พันล้านเหรียญ ซึ่งกำหนดก่อสร้างให้เสร็จสิ้นภายในปี 2020 ⁽³⁾

นโยบายอนุรักษ์นิยมแบบดั้งเดิม ก่อให้เกิดคุณลักษณะที่โดดเด่น ดังนี้

- นิสัยการทำงานของคนเกาหลี: จิตวิญญาณเราทำได้ เป็นที่เลื่องลือกันว่าจริยธรรมในการทำงาน (work ethics) ของคนเกาหลีเน้นการทำงานหนัก เอาจริงเอาจังและอดออมเพื่ออนาคตที่สดใส จากปรัชญาตัวเองทำให้คนเกาหลีส่วนใหญ่นิยมส่งเสริมการทำงานหนัก หนักเอาเบาสู้ ดังนั้นไม่ว่ากิจการใดที่ยากเย็นแสนเข็ญเพียงใดก็ตาม หากคนเกาหลีได้ลงมือทำแล้ว ก็จะได้รับความสำเร็จเสมอ และบ่อยครั้งเป็นความสำเร็จที่ทำได้เกินเป้าหมายที่ตั้งไว้แต่แรกเสียอีก จึงมีการเรียกจริยธรรมในการทำงานแบบนี้ว่า “จิตวิญญาณเราทำได้” (Can-do spirit) ซึ่งนักวิชาการเกาหลีต่างอ้างว่า ปัจจัยด้านจริยธรรมในการทำงานหนักนี้เองที่เป็นผลให้ประเทศเกาหลีได้รับความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจภายในระยะเวลาอันสั้น

คำถามก็คือ คนเกาหลีมีนิสัยการทำงานหนักแบบนี้มาตั้งแต่เมื่อไหร่ หากเราตั้งสมมติฐานว่า มีการทำงานแบบนี้มาตั้งแต่บุพกาลแล้ว ประเทศเกาหลีย่อมจะได้รับความสำเร็จกลายเป็นมหาอำนาจ มาแล้วตั้งแต่อดีตกาล แต่ข้อเท็จจริงมิได้เป็นเช่นนั้น ประเทศนี้เพิ่งได้รับความสำเร็จภายหลังจากที่ เริ่มต้นการพัฒนาเมื่อสามสี่ทศวรรษที่ผ่านมาเอง

คำตอบที่น่าจะให้ความกระจ่างชัดที่สุดในคำถามข้อนี้ก็คือ ข้อเขียนของนักจิตวิทยาแห่ง มหาวิทยาลัยยิว ชื่อ ศาสตราจารย์โซ นัมกุกที่วิเคราะห์ว่า

...วัฒนธรรมเกาหลีในอดีตเน้นการยอมตาม/ยอมรับ (passive) ยึดถือโชคชะตาชีวิตหรือ ฟ้าลิขิต (fatalism) เป็นสำคัญ ต่อมาแนวความคิดนี้ค่อย ๆ เปลี่ยนไปเป็นเชิงรุก (aggressive) มากขึ้นนับตั้งแต่รัฐบาลทำหน้าที่เป็นผู้นำในการพัฒนาในต้นทศวรรษ 1960 ทำให้ประชาชน เริ่มตระหนักว่า ความร่วมมือร่วมใจกันและการทำงานหนักสามารถนำไปสู่ความสำเร็จได้ ต่อมา เมื่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นที่ประจักษ์ตามที่คาดหวัง ทำให้ผู้คนต่างคือคิดใจและแปลกใจในพลัง อำนาจของตนและผลสัมฤทธิ์ที่ได้รับ อีกทั้งในช่วงทศวรรษที่ 1970 ผลแห่งการพัฒนาทาง เศรษฐกิจสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนที่มีมาช้านานตั้งแต่อดีตได้ ก็ยิ่งทำให้คนเกาหลีต่างมีความเชื่อมั่น ภาคภูมิใจ มีความหวังและความฝันมากขึ้น จึงมีการยึดคำขวัญที่ว่า การทำงาน หนักจะก่อให้เกิดผลสำเร็จเป็นข้อเตือนใจและเป็นแบบแผนการดำเนินชีวิต...

การเป็นเจ้าภาพในการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อน ในปี ค.ศ. 1988 ถือเป็น ประการณียัตร์ที่ชี้ให้เห็นว่า เกาหลีได้ผงาดขึ้นเป็นชาติที่มีการพัฒนาจนบรรลุผลสำเร็จเป็นที่ ยอมรับจากนานาชาติ ยิ่งทำให้คนเกาหลีพึงพอใจที่พวกเขาไม่มีสิทธิ์มีเสียงในระดับโลกเคียงบ่า เคียงไหล่กับประเทศที่เจริญแล้วทั้งหลาย...

- มหัจจรรยบันฝิ่งแม่น้ำอัน โฉมหน้าทางการเมืองได้พลิกผันเมื่อนายพลปัก จุงฮีเข้ายึดอำนาจ การปกครองในปี ค.ศ. 1961 นายพลกระดุกเหล็กได้สร้างความชอบธรรมของการปฏิวัติของเขาด้วย ประกาศแถลงการณ์ถึงเหตุผลของการทำรัฐประหารในครั้งนั้น และพิมพ์เป็นหนังสือชื่อ เกาหลีใต้ : การ ปฏิวัติและข้าพเจ้า. (The Country: The Revolution and I) พิมพ์ครั้งแรกในปี 1962 ต่อมาพิมพ์ติดต่อกัน อีกหลายครั้งและแปลเป็นภาษาต่าง ๆ อีกหลายภาษา

หนังสือเล่มนี้มิใช่เป็นเพียงการแสดงถึงความเชื่อและความมุ่งมั่นของผู้เขียนเท่านั้น แต่เป็น เสมือนพิมพ์เขียวที่ใช้ในการดำเนินงานการพัฒนาประเทศเกาหลี เนื้อความของหนังสือทั้งเล่ม (ความยาว 191 หน้า) บรรจงเขียนเพื่อปลุกใจ โดยเกริ่นไว้ในคำนำว่า สังคมเกาหลีมีอายุมากกว่า 5,000 ปี และได้ ผ่านการปฏิวัตินับครั้งไม่ถ้วน แต่ทุกครั้งมิได้ทำให้สิ่งใดเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเลย ดังนั้น

เกาหลีจึงอยู่ในสภาพอ่อนแอและถูกรุกรานจากต่างชาติที่ตั้งอยู่โดยรอบเสมอมา ผู้เขียนจึงได้ยืงคำถามตรง ๆ ว่า “เหตุใดจึงทำให้เราเป็นเช่นนี้...” และได้ให้คำตอบว่า “...ที่เราเป็นเช่นนี้ก็เพราะจิตวิญญาณของคนในชาติต่ำ นิยมลอกเลียนแบบขนบธรรมเนียมประเพณีของต่างชาติ มีการคอร์รัปชันกันอย่างกว้างขวาง ประชาชนนิยมความฟุ้งเฟ้อ ส่ำรวย และเกียจคร้านในการทำงาน” ดังนั้น

การปฏิวัติครั้งนี้จึงเป็น โอกาสสุดท้ายที่จะปฏิรูปชาติบ้านเมือง อันได้แก่

ในแง่ของจิตใจ - การปฏิวัติครั้งนี้จะสร้างความเชื่อมั่นความเคารพนับถือตนเอง

ในด้านสังคม - การปฏิวัติครั้งนี้จะทำให้สังคมทันสมัย (modernization)

ในด้านเศรษฐกิจ - เราจะทำให้ประเทศเป็นสังคมอุตสาหกรรม (industrialization)

นั่นหมายความว่า เราจะต้องยกระดับความเชื่อมั่นของคนในชาติให้สูงขึ้นและสร้างชาติของเราขึ้นมาใหม่ด้วยการปฏิรูปสังคมให้บรรลุเป้าหมายที่ถาวร อันจะส่งผลให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในอนาคต...

หนังสือเล่มนี้มี 12 บท แต่ละบทได้วิพากษ์วิจารณ์สังคมเกาหลีในแต่ละแง่ พร้อมทั้งนำข้อมูลไปเปรียบเทียบกับของประเทศในยุโรปและอเมริกาเพื่อเป็นอุทาหรณ์ จากนั้นก็เสนอนโยบายและแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมแก่สังคมเกาหลี สิ่งที่ผู้นำประเทศได้เน้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าก็คือ ความเชื่อมั่นในชาติของตนเอง การจงใจให้คนทำงานหนักและรวดเร็ว การมองเห็นการณ์ไกล การตัดสินใจเฉียบขาดและทันควัน และการร่วมมือร่วมใจกันฟันฝ่าอุปสรรคสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ตนเอง วงศ์ตระกูลและประเทศชาติ หากสามารถกระทำได้เช่นนี้แล้วก็จะสามารถจัดความมอดอยากยากไร้ ทุกคนมีกินมีใช้อันเป็นเป้าหมายพื้นฐาน ส่วนเป้าหมายสูงสุดได้แก่ การมุ่งมั่นพัฒนาให้ชาติมีความเจริญรุ่งเรืองเฉกเช่นประเทศในแถบยุโรปและอเมริกาที่มีความแข็งแกร่งไม่เป็นรองชาติใดในโลก

จะเห็นได้ว่า ประธานาธิบดีปึก จุงฮี ได้ใช้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์สร้าง “ลัทธิชาตินิยม” ปลุกจิตสำนึกเพื่อระดมพลังของคนในชาติให้ลุกขึ้นมาต่อสู้ด้วยสองมือสองเท้า (ดังเช่นที่กระทำมาในเหตุการณ์การลุกฮือต่อต้านการยึดครองของญี่ปุ่นในวันที่ 1 มีนาคม ค.ศ. 1919) แทนที่จะมานั่งกราบไหว้บูชาขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ช่วยคลบบรรดาลให้ความมั่งมีศรีสุขเกิดขึ้นโดยไม่ได้ทำอะไรเลย หรือนั่งจับเง่าร่ำสุรยาเมาเพื่อให้ลืมความทุกข์ยาก สิ่งที่ปึก จุงฮีชี้ให้คนในชาติเห็นก็คือ การตระหนักถึงการใช้ชีวิตในโลกปัจจุบันที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและการต่อสู้ให้บรรลุเป้าหมายทางวัตถุนิยม สิ่งนี้เองที่เป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดในการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

เมื่อวิเคราะห์พื้นฐานทางสังคมของผู้นำเกาหลียุคใหม่คือ ดร.ซิงมัน รี แห่งสาธารณรัฐที่หนึ่ง (ค.ศ. 1948-1960) นายยูน โปซานและ ดร.แซง เหมียน แห่งสาธารณรัฐที่สอง (ค.ศ. 1961) และนายพล

ปัก จุงฮีแห่งสาธารณรัฐที่สามและสี่ พบว่า นายซิงมัน รี และนายแซง เหมียน จบการศึกษาระดับปริญญาเอกจากสหรัฐอเมริกา ส่วนนายชุน โปชานจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเอดินบะอร์ก ประเทศอังกฤษ คนทั้งสามต่างมาจากครอบครัวฐานะดีที่นับถือคริสต์ศาสนา แม้พวกเขาจะเริ่มต้นชีวิตในวัยหนุ่มต่อต้านญี่ปุ่นในบ้านเกิดก็ตาม แต่ก็ได้ออกจากสังคมเกาหลีไปอาศัยอยู่ในประเทศที่มีความเจริญรุ่งเรืองเพื่อศึกษาต่อเป็นระยะเวลานาน ชีวิตจึงพบแต่ความสะดวกสบายและไม่ต้องเผชิญกับการอดมื้อกินมื้อและการทารุณกรรมจากญี่ปุ่น ดังนั้น คนทั้งสามจึงไม่หวั่นหวาดทำการผลักดันชาติให้หลุดพ้นจากความยากจน นอกจากนี้ ยังยึดนโยบายการพัฒนาประเทศที่ลอกเลียนแบบการพัฒนาตามระบบทุนนิยมที่ให้ทุกอย่างเป็นไปตามกลไกของตลาดโดยไม่ได้คำนึงถึงบริบทของสังคมเกาหลีในยุคนั้น ทำให้ประเทศต้องพึ่งพาสินค้าที่มีคุณภาพจากต่างประเทศแทนที่จะผลิตขึ้นเอง อนึ่ง ผู้คนพากันนิยมยกย่องวัฒนธรรมตะวันตกว่าดีกว่าเด่นกว่าวัฒนธรรมของเกาหลีเองตามผู้นำประเทศ

ดร. ซิงมัน รี
(ค.ศ. 1948-1960)

ดร. แซง เหมียน
(ค.ศ. 1961-1961)

นายพลปัก จุง
(ค.ศ. 1962-1979)

ในทางตรงกันข้าม ปัก จุงฮีเกิดในชนบทและศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนบ้านนอกจนเรียนจบในวิทยาลัยฝึกหัดครู จากนั้นได้เป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษาในชนบทช่วงเวลาหนึ่ง ทำให้เขาเข้าใจบริบทของสังคมบ้านเกิดอย่างดี ต่อมา เมื่อโอนไปรับราชการทหาร เขาได้ติดต่อกับคนและสังคมภายนอก เช่น ไปฝึกวิชาทหารที่สหรัฐอเมริกา และร่วมรบกับกองทหารต่างชาติในสงครามเกาหลี จึงเปรียบเทียบระหว่างสังคมที่ยากจนอย่างแท้จริงกับสังคมอุตสาหกรรมที่เจริญสูงสุดได้ดี ทำให้สามารถสร้างนโยบายพัฒนาชาติให้เข้ากับบริบทของสภาพแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของ

เกาหลีได้อย่างสมเหตุสมผล อาจกล่าวได้ว่า เขาสามารถจับจุดเด่น-จุดด้อยที่มีอยู่ในสังคมของตนเองมาใช้ให้เกิดเป็นพลังเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างได้ผล

ขอย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า ในหนังสือของเขานั้น ปัก จุงฮีได้นำข้อมูลของเกาหลีเปรียบเทียบกับข้อมูลของประเทศหลายประเทศในด้านจำนวนผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ โครงสร้าง อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม รายได้ต่อหัว มูลค่าและปริมาณการส่งออกและนำเข้า รวมทั้งการผลิต การใช้พลังงาน ฯลฯ ประเทศที่นำมาเปรียบเทียบกับส่วนใหญ่เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ทำให้มองเห็นถึงความล้ำหลังในทุก ๆ ด้านของเกาหลีเมื่อเทียบกับประเทศเหล่านั้น อนึ่ง เขาได้กล่าวถึงประวัติศาสตร์การพัฒนาของจีน อียิปต์ ญี่ปุ่น และเยอรมัน โดยย้ำว่าประเทศดังกล่าวได้กระทำการอย่างไรจึงสามารถได้รับความสำเร็จในการพัฒนาในระดับหนึ่ง สิ่งที่น่าสนใจยิ่งก็คือ การยกตัวอย่างของความพยายามของการพัฒนาของชาวเยอรมันที่สร้าง “มหัศจรรย์บนฝั่งแม่น้ำไรน์” (Miracle of the Rhine) ขึ้น ปัก ได้อธิบายว่าคนเยอรมันได้ทำการพัฒนาโดยปราศจากการปฏิวัติ แต่ใช้วิธีการปฏิรูปสังคมทั้งหมด มุ่งมั่นสร้างความเจริญทางอุตสาหกรรมและความมั่นคงให้แก่ประเทศ จริงอยู่ที่เยอรมันจะเข้าสู่สงครามโลกถึงสองครั้งและพ่ายแพ้อย่างยับเยิน แต่ก็สามารถเนรมิตรให้กลายเป็นประเทศชั้นนำของยุโรปได้ ปัก จุงฮีสรุปว่า ปัจจัยที่ทำให้คนเยอรมันทำได้เช่นนั้น ก็คือ (1) การผนึกกำลังกันอย่างเหนียวแน่นของคนทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง อาจารย์มหาวิทยาลัย ปัญญาชน กรรมกรและนักศึกษา ทำงานร่วมกันเพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายของประเทศอย่างเป็นเอกภาพ (2) นักการเมืองมีจิตวิญญานวิเคราะห์แบบวิทยาศาสตร์ในการสร้างนโยบายและดำเนินการพัฒนาประเทศตามแบบนักการทูต นักเศรษฐศาสตร์ได้ช่วยส่งเสริมเป้าประสงค์ของรัฐ ครูอาจารย์สอนเยาวชนให้เห็นถึงปรัชญาของการนำความยิ่งใหญ่ของชาติกลับคืนมา คนงานกรรมกรใช้วันเวลาทำงานกับเครื่องจักรหามรุ่งหามค่ำ ประชาชนยึดถือคติว่า ความขี้เกียจเป็นสิ่งผิดศีลธรรม ดังนั้น จึงต้องทำงานให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และประการสุดท้าย จะต้องยกระดับความเป็นชาติเยอรมันให้สูงเด่นเหนือชาติอื่นใด (3) ผู้ประกอบการได้ทำงานอย่างขยันขันแข็งและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปัจจัยเหล่านี้เองที่เป็นกุญแจสำคัญนำไปสู่ “มหัศจรรย์” ดังกล่าว

จากข้อสรุปข้างต้น ปัก จุงฮีจึงเรียกร้องให้คนเกาหลียึดเอาแบบอย่างของชาวเยอรมันไม่ว่าจะเป็นเรื่องกิน ดื่ม สวมใส่เสื้อผ้าและการจับจ่ายสิ่งของ ตลอดจนการอดออมที่ประชากรถ้วนหน้าจะต้องปฏิบัติตาม หลังจากนั้นต่อมาเมื่อเกาหลีได้ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจในตอนปลายทศวรรษที่ 1980 รัฐบาลและประชาชนชาวเกาหลีจึงขนานนามว่า “มหัศจรรย์บนฝั่งแม่น้ำฮันด้วยฝีมือมนุษย์” (Man-made Miracle on the Han river) เพื่อแซ่ซ้องถึงผลลัพท์ดังกล่าว

การตัดภาพในส่วนของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนเกาหลีจากก่อนและหลังการขึ้นดำรงตำแหน่งผู้นำประเทศของปัก จุงฮีนั้น อาจทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพบริบทของเกาหลีได้ไม่ค่อน

ชัดเจนนัก ดังนั้น ผู้เขียนขอย้อนกลับไปกล่าวถึงสภาพของสังคมเกาหลีภายหลังที่สงครามเกาหลีเพิ่งสิ้นสุดลงในปี ค.ศ. 1953 อย่างละเอียดอีกครั้งว่า ในช่วงเวลานั้น สิ่งปลูกสร้างแทบทุกชนิด ยกเว้นพระราชวังเคียงบก ถูกทำลายอย่างย่อยยับ มีผู้คนไร้ที่อยู่อาศัยนับไม่ถ้วน บวกกับมีผู้อพยพลี้ภัยมาจากเกาหลีเหนืออีกจำนวนนับล้านคนที่เดินทางมายังเกาหลีใต้ ความอดอยากหิวโหยมีปรากฏอย่างดาษดื่น ผู้คนเป็นจำนวนมากที่ต้องรับประทานอาหารเพียงมือเดียวต่อวัน และต้องดิ้นรนทุกทางเพื่อให้ตนและครอบครัวมีชีวิตรอด เกาหลีใต้ในยุคนั้น ได้รับความช่วยเหลือด้านอาหาร เวชภัณฑ์และเครื่องอุปโภคบริโภคจากมิตรประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสหรัฐอเมริกา และองค์การสหประชาชาติเป็นเวลานานหลายปี จนกระทั่งที่ดินได้รับการปรับปรุงให้สามารถทำการเพาะปลูกและได้สร้างอุตสาหกรรมผลิตเครื่องอุปโภคบริโภคขึ้นมาทดแทนการนำเข้าได้ในตอนปลายทศวรรษที่ 1950

ถึงต้นทศวรรษที่ 1960 เมื่อนายพลปาร์ค จุงฮียึดอำนาจการปกครอง ประชาชนยังคงตกอยู่ในภาวะยากลำบากและยากจนยิ่งแม้ว่าสงครามจะสิ้นสุดลงกว่า 7 ปีแล้วก็ตาม ส่วนนักการเมืองก็มัวแต่ทะเลาะเบาะแว้งกันอยู่เนืองนิจ ไม่อาจร่วมมือกันแก้ไขปัญหาของชาติบ้านเมืองได้ ดังนั้น ผู้นำทางทหารคนใหม่ได้เร่งเร้าให้คนเกาหลีลุกขึ้นมาต่อสู้กับความทุกข์ยากด้วยการให้กำลังใจ สนับสนุน และเปิดโอกาสให้คนที่เอาจริงเอาจังได้เจริญก้าวหน้าทางสังคม โดยรัฐบาลให้สัญญาว่า ทุกคนจะได้รับทุกสิ่งทุกอย่างดังที่ต้องการหากร่วมมือกันทำงานอย่างขยันขันแข็ง จุดนี้เองถือเป็นจุดแปรผันครั้งสำคัญของเกาหลีใต้ที่ผู้นำการปฏิวัติได้เรียกร้องให้ผู้คนหันหลังให้กับความเศร้าโศกเสียใจกับเหตุการณ์ในอดีต และได้จุดประกายความหวังใหม่ให้กับประชาชนในการสร้างและทำธุรกิจอุตสาหกรรมให้เจริญก้าวหน้า โดยเน้นการผลิตเพื่อการส่งออกเป็นหลัก เมื่อหนทางชีวิตเปิดกว้างออก ประชาชนชาวเกาหลีจึงได้ประสานความร่วมมือระหว่างรัฐ-ราษฎรทุ่มเทกำลังกายกำลังใจจนสุดชีวิตจนกลายเป็นจริยธรรมในการทำงานที่ขยันขันแข็ง นักเอาเบาสู้กับการทำงานอย่างหนักวันละ 13-15 ชั่วโมง ดังที่องค์การกรรมกรสากลได้กล่าวไว้ว่า คนเกาหลีโดยเฉลี่ยทำงานหนักที่สุดในโลก* นอกจากนี้ยังเน้นการมองไปข้างหน้า (Forward-Looking policy) และ โน้มเอียงไปในการพัฒนาอุตสาหกรรมเป็นหลัก

---

* ความมุ่งมั่นและความตั้งใจในการทำงานอาจก่อให้เกิดปัญหาในด้านความเครียดหากไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย อาจนำไปสู่การฆ่าตัวตายของคนในทุกระดับ จากสถิติ คนเกาหลีได้มีอัตราการฆ่าตัวตายสูงที่สุดประเทศหนึ่งของโลก

นายพลชุน คูฮวาน
(ค.ศ. 1981-1987)

นายพลโรห์ เตว
(ค.ศ. 1988-1992)

นายคิม ยังแซม
(ค.ศ. 1993-1997)

นายคิม เดจุง (ค.ศ. 1998-2002)

นายโรห์ มูฮิเยน (ค.ศ. 2003-2007)

ในยุคนี้เองที่ศาสตราจารย์ลินซู คิม แห่งมหาวิทยาลัยเกาหลี (Korea University) ได้ชี้ว่า คนเกาหลีมีทัศนคติต่อการทำงานคือ “ทำงานหนักและอดออม” (work hard and save) เพื่อนำเงินไปใช้ในการลงทุนในการพัฒนากิจการให้ก้าวหน้าต่อไป

นับตั้งแต่บัดนั้นหรือภายหลังการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่หนึ่งในปี ค.ศ. 1962 เป็นต้นมา คุณลักษณะของคนเกาหลีได้ได้พลิกผันจากหน้ามือเป็นหลังมือ คือจากการเป็นคนท้อแท้ หน้าเข้าหาสุราและไวน์เป็นเครื่องข่มใจให้มีชีวิตอยู่รอดไปวันหนึ่ง ๆ อันเป็นการระบายความคับแค้นใจและอยู่อย่างไร้อนาคต มาเป็นคนสู้ชีวิตอย่างจริงจังดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นทางเล็ดลอดท้ายที่ผู้นำทางทหารมอบให้ คนเกาหลีจึงยอมรับและปฏิบัติตามโดยไม่รีรอ

ตลอดทศวรรษที่ 1960 1970 และ 1980 คนเกาหลีอานเหงื่อสู้ทนกับการทำงานหนักเพื่อสร้างอนาคตให้กับตนเอง ครอบครัวและประเทศชาติ ในขณะที่รัฐบาลเป็นผู้นำการพัฒนา (government-led growth) เร่งเร้าให้ภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ (chaebol) ขยายธุรกิจอุตสาหกรรมครอบคลุมไปทั่วประเทศและทั่วโลก พนักงานและคนงานต่างได้รับการเลื่อนขั้นทางสังคมอย่างรวดเร็ว ลากยศต่างหลังไหลเข้ามาสู่ตนเองและครอบครัวอันเป็นผลมาจากการทำงานหนัก

และการทุ่มเท ส่วนธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กได้รับการสนับสนุนทั้งเงินทุนและการตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ ในขณะที่ข้าราชการก็ทำงานหามรุ่งหามค่ำเพื่อนำและตอบสนองความต้องการของภาคเอกชนและประชาชนอย่างแข็งขัน จึงอาจกล่าวได้ว่า ยุคนี้เป็นยุคแห่งการไขว่คว้า โดยคนทำมากได้รับผลตอบแทนมาก นั่นคือ ยิ่งทำยิ่งได้ นั่นเอง

ศาสตราจารย์คิม เกียงคอง นักสังคมวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยโซลแห่งชาติ ได้ศึกษาพฤติกรรมของคนเกาหลีในช่วงปลายทศวรรษที่ 1960-ต้นทศวรรษที่ 1970 และพบว่า คนเกาหลีส่วนใหญ่ต่างมีความกระตือรือร้นในการทำงาน คนส่วนใหญ่เห็นว่างานเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต อีกทั้งคนรอบข้างทั้งที่เป็นพ่อแม่พี่น้อง ครู เพื่อนฝูง ลี้อวมวลชน และคนทั่วไปต่างก็เน้นถึงความสำคัญของการทำงาน ดังเช่นคำพูดในวงสนทนาระหว่างกัน “หมูนีทำงานหนักไหม ดีแล้วที่ทำงานหนัก ขอให้ได้รับความสำเร็จดังที่คาดหวัง ขอเพียงแต่รักษาสุขภาพให้ดีด้วยนะ” นี่เป็นเสมือนการยอมรับและเป็นแรงกระตุ้นทางสังคมทำให้คนส่วนใหญ่พากันทำงานอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย

การทำงานต้องควบคู่ไปกับปัจจัยอื่น ๆ ด้วย จึงจะเป็นแรงผลักดันเกาหลีก้าวไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ได้แก่ การมีความรู้และทักษะในการทำงาน (skill) ความร่วมมือ (cooperation) ความมทะลุให้ให้เกิดผล (aggressive) ความเชื่อมั่น (trust) และความใฝ่ฝันทะเยอทะยาน (ambition) นอกจากนี้ยังมีปัจจัยร่วม ดังเช่น ความภักดี (loyalty) เกียรติยศ (honor) ความอดทน (tolerance) การเชื่อฟัง (obedience) การยอมตาม (conformity) ความยึดหยุ่น (compression) เป็นอาทิ

- การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการทำงาน การที่สังคมเปิดโอกาสให้คนสร้างความสำเร็จก้าวหน้าให้แก่ตนเองและครอบครัวนั้นเป็นเพียงปัจจัยหนึ่ง แต่จำเป็นต้องเสริมด้วยปัจจัยตัวอื่น เช่น ระดับการศึกษา จิตสำนึกในการทำงาน การมองโลกในมิติใหม่ และการเน้นความรู้วิทยาการสมัยใหม่ ตลอดจนความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้กับสมาชิกของสังคมควบคู่ไปด้วย จึงจะทำให้การพัฒนาก้าวหน้าไปสู่ความสำเร็จได้อย่างรวดเร็วและยั่งยืน

การใฝ่หาและใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นหัวใจสำคัญที่ทำให้เกาหลีได้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศเหนือประเทศด้อยพัฒนาทั้งหลาย ในอดีตนั้น เกาหลีก็มิได้มีความแตกต่างไปจากประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ที่ใช้เทคโนโลยีพื้นฐานในการผลิตและในการดำเนินชีวิตประจำวัน ต่อมาเมื่อมีการสร้างแผนพัฒนาเศรษฐกิจขึ้นในต้นทศวรรษที่ 1960 รัฐบาลได้กระตุ้นให้ผู้คนหันมาสนใจศึกษาค้นคว้าเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อนำไปใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ

คนเกาหลีต่างนิยมยกย่องในเรื่องการศึกษาตามความเชื่อในลัทธิขงจื้อเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว อีกทั้งเป็นชนชาติที่เชื่อว่า หนทางที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จได้นั้นก็คือการขวน ขวายหาความรู้ใส่ตัวให้ได้มาก

ที่สุด ทศนคติดังนี้ทำให้เกาหลีมีทรัพยากรบุคคล (human resources) ที่มีการศึกษาสูงเป็นจำนวนมาก นับตั้งแต่ก่อนการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่หนึ่งเสียอีก

ส่วนการสร้างจิตสำนึกในการทำงานนั้น รัฐบาลได้รณรงค์ให้ชาวเกาหลีมีการมองโลกในมิติใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการสร้าง “ขบวนการพัฒนาหมู่บ้านใหม่” (Saemaul undong) หรือการพัฒนาชนบทนับตั้งแต่ปี ค.ศ.1972 ต่อมาได้ขยายการพัฒนาในรูปแบบเดียวกันไปยังโรงงานอุตสาหกรรมเป็นแฮมมอลล์โรงงานด้วย

นายลี เมียงบัก
(ค.ศ. 2008-2012)

ปัก กึนเฮ
(ค.ศ. 2013-ปัจจุบัน)

ระบบเศรษฐกิจอนุรักษนิยมแบบปัก กึนเฮ

เนื้อหาของคำปราศรัยของปัก กึนเฮ บุตรีของอดีตประธานาธิบดีปัก จุงฮี ในวันเข้ารับตำแหน่งอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2013 นั้นเป็นการส่งสาสน์ไปให้คนเกาหลีทั่วประเทศถึงนโยบายและภาระหน้าที่ที่เธอจะดำเนินการในช่วงเวลา 5 ปีที่เป็นรัฐบาล นั่นคือ เธอจะนำพาชาติให้มีความเจริญรุ่งเรืองตามเจตนารมณ์ของประชาชนด้วยการ (1) ผลักดันให้เศรษฐกิจฟื้นกลับมายิ่งใหญ่ (2) สร้างความสุขให้แก่ประชาชนถ้วนหน้า และ (3) เน้นให้เกิดความเฟื่องฟูของวัฒนธรรมเกาหลี

ประธานาธิบดีหญิงคนแรกได้ย้ำว่า ที่เกาหลีได้เป็นอยู่ในขณะนี้ก็เพราะประชาชนในชาติได้สร้างความมั่งมีศรีสุขด้วยหยาดเหงื่อและการทำงานหนัก และนำการเมืองระบอบประชาธิปไตยมาบวกกับการทำให้สังคมเป็นอุตสาหกรรมภายใต้จิตวิญญาณ “เราทำได้” (Can-do spirit) มาหลอมรวมกันเพื่อเขียนเป็นประวัติศาสตร์หน้าใหม่ของประเทศให้สำเร็จดังคำร่ำลือว่าเป็น มหัศจรรย์บนฝั่งแม่น้ำฮัน ด้วยสองมือสองเท้าของคนเกาหลีนับตั้งแต่ทศวรรษที่ 1960 ที่พลิกแผ่นดินอันไร้ความอุดมสมบูรณ์มาเป็นสังคมอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพยิ่ง

เธอย้ำว่า ในอดีตคนเกาหลีบางส่วนได้ออกไปขุดถ่านหินอย่างไม่รู้จักความเหน็ดเหนื่อยในรัสเซีย ทรากตราทำงานภายใต้อากาศอันร้อนระอุในตะวันออกกลาง และยื่นหนาวเหน็บตามแนวชายแดนเพื่อป้องกันประเทศ ในยุคนี้ เธอจะยื่นเคียงข้างร่วมกับประชาชนนำความหวังที่จะสร้าง “มหัศจรรย์บนฝั่งแม่น้ำฮั่นครั้งที่สอง” (Second Miracle on the Han River) ให้เกิดขึ้น อันจะเป็นการสร้างความแข็งแกร่งให้กับชาติและแบ่งปันผลพวงเหล่านั้นให้แก่ทุกคนอย่างถ้วนหน้า แนวทางในการปรับแต่งแก้ไขให้เศรษฐกิจรุ่งโรจน์ต่อไปนี้ ก็คือ การนำเศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์ (creative economy) และเศรษฐกิจแบบประชาธิปไตย (economic democratization) มาใช้ ดังที่ได้พบเห็นในประเทศชั้นนำที่ต่างปรับเปลี่ยนไปสู่กระบวนการทัศน์ทางเศรษฐกิจแนวใหม่ด้วยกันแทบทั้งสิ้นในยุคปัจจุบัน

เศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์หมายถึงการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นพลังขับเคลื่อนอุตสาหกรรมและนำคุณค่าวัฒนธรรมของชาติมาผสมผสานเข้ากับภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งสร้างสรรค์สิ่งใหม่ในทุกมิติเพื่อให้เป็นรากฐานของระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ที่ก้าวล้ำนำหน้า อนึ่ง ต้องขยายตลาดที่มีอยู่ และสร้างตลาดใหม่ๆ ควบคู่ไปกับการสร้างงาน ดังนั้น หัวใจสำคัญของเศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์อยู่ที่วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอุตสาหกรรมทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ซึ่งรัฐบาลให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก โดยจะจัดตั้งกระทรวงวางแผนอนาคตและวิทยาศาสตร์ (Ministry of Future Planning and Science) ขึ้น เพื่อดำเนินงานให้เกิดผลตามเศรษฐกิจแนวใหม่

ประชาชนจะเป็นศูนย์กลางของระบบเศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพราะ โลกยุคใหม่นี้ คนเพียงหนึ่งคนก็สามารถสร้างค่านิยมของชาติขึ้นมาได้ และสามารถช่วยเหลือเศรษฐกิจของทั้งประเทศได้ด้วย ดังนั้น สังคมจะเปิดโอกาสให้คนเกาหลีที่มีอัจฉริยภาพทำการผลิตผลงานเพื่อส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าแก่ประเทศชาติและทำการแพร่กระจายไปสู่ทั่วทุกมุมโลก อันเป็นการสนับสนุนให้ปัจเจกบุคคลเหล่านี้เพิ่มขีดความสามารถในการเป็นผู้นำการสร้างสรรค์งานทางวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง อันจะกลายเป็นเสาหลักของอนาคตของประเทศเกาหลี

เพื่อที่จะให้เศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์เจริญรุ่งเรืองและยั่งยืน เราจะยึดหลักเศรษฐกิจแบบประชาธิปไตยควบคู่กันไปด้วย นั่นคือ ระบบตลาดที่เป็นธรรมจะต้องทำให้เกิดความเข้มแข็งขึ้น จักทำให้ความหวังความฝันของทุกคนไปสู่อนาคตที่ดีขึ้นและสามารถทำงานได้ตามศักยภาพ อนึ่ง การที่จะทำให้อุปสงค์ทางเศรษฐกิจบรรลุผลนั้น จะต้องให้คนที่ทำงานหนักด้วยสองมือสองเท้าได้รับการสนับสนุนจากนโยบายของรัฐอย่างเท่าเทียมกัน กล่าวคือ ต้องเพิ่มความแข็งแกร่งและความมั่งคั่งให้กับธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ควบคู่ไปกับธุรกิจขนาดใหญ่

เราจะต้องจัดการกระทำที่ไม่เป็นธรรมและนิสัยที่ผิดเพี้ยนดังเช่นในอดีตที่สร้างความอึดอัดใจให้แก่เจ้าของธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง โดยรัฐจะให้ความช่วยเหลือสนับสนุนพวกเขาให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ อันจักเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของชาติและนำความผาสุกมาสู่ประชาชนอย่างถ้วนหน้า

ที่กล่าวมานี้ ถือเป็นรากฐานสำคัญที่รัฐบาลจะใช้เป็นพลังขับเคลื่อนแบบใหม่ในระบบเศรษฐกิจและจกนำชาติไปสู่มหัศจรรย์บนฝั่งแม่น้ำฮั่นเป็นครั้งที่สองนั่นเอง

ในด้านความผาสุกของประชาชนนั้น เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะแม้ประเทศจะเจริญก้าวหน้ามากมายปานใดก็ตาม หากประชาชนยังมีความรู้สึกไม่มั่นคงในการดำรงชีวิต ความเจริญเหล่านั้นก็ไร้ความหมาย ดังนั้น เพื่อให้ก้าวไปสู่ศักราชใหม่แห่งความสุข จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อผู้สูงวัยและต่อการเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนของชาติ กระบวนทัศน์ของสวัสดิการทางสังคมแบบใหม่จะต้องนำไปสู่การปลดปล่อยพันธนาการของความกังวลใจทั้งหลายออกไปเพื่อให้แต่ละบุคคลดึงเอาศักยภาพสูงสุดในอาชีพมาใช้ และนำความอยู่ดีกินดีมาสู่พวกเขา อันเป็นการร่วมกันพัฒนาประเทศทั้งมวลนั่นเอง

ผู้นำประเทศเชื่อว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการเติมเต็มความฝันและเปิดศักราชของความหวังให้แก่ประชาชน ดังนั้น รัฐจึงให้การสนับสนุนอย่างแข็งขันในการจัดระบบการศึกษาแบบใหม่ ซึ่งจะเสริมสร้างความรู้และทักษะที่ดีที่สุดให้แก่เยาวชนและประชาชน เพื่อให้เป็นทรัพยากรที่สำคัญต่อชาติบ้านเมือง การศึกษาในระบบใหม่นี้จะเน้นการเพิ่มความพึงพอใจในการแสวงหาความรู้และความพอใจในสิ่งที่เรียนและรักในสิ่งที่พวกเขาต้องการแสวงหามากกว่าการบิบบังคับ

อนาคตไม่สามารถทำให้ก้าวหน้าได้หากความสามารถของปัจเจกบุคคลถูกปิดกั้นด้วยการแข่งขันที่เข้มข้นในการสอบคัดเลือกเข้าเรียนในสถานศึกษามากจนเกินไป เพราะจะเป็นการบดบังความคิดสร้างสรรค์ของพวกเขา ดังนั้น ระบบการศึกษาของเกาหลีต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อให้เด็กสามารถค้นหาพรสวรรค์และจุดแข็งของตน และพัฒนาความสามารถพิเศษเหล่านั้นนำไปใช้ให้เกิดผลเลิศเมื่อเข้าสู่สังคม อย่างไรก็ตาม สังคมไม่ควรใช้ประกาศนียบัตรและปริญญาบัตรเป็นตัวกำหนดคุณค่าของคน แต่ควรเปลี่ยนมาใช้ความสามารถ ไหวพริบ และความฝันที่มีอยู่ในตัวของแต่ละบุคคลหรือใช้ระบบคุณธรรมมาเป็นตัวบ่งชี้ศักยภาพในการคัดเลือกเข้าทำงานและการเลื่อนตำแหน่ง

ในด้านวัฒนธรรมนั้น เราจะพบว่าในคริสต์ศตวรรษที่ 21 วัฒนธรรมคืออำนาจและเป็นศักราชใหม่ที่ปัจเจกบุคคลสามารถจินตนาให้เป็นเนื้อหาของวัฒนธรรมสร้างสรรค์ ปัจจุบันจะพบว่า ทั่วโลกได้

โอบรับ “กระแสเกาหลี” (Korean wave) เป็นอย่างดียิ่ง ปรากฏการณ์ดังนี้มีได้เป็นเพียงการมอบความสุข และความสนุกสนาน ไปสู่มวลมนุษยชาติเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจให้แก่คนเกาหลี อีกด้วย ทั้งนี้เป็นเพราะได้มีการนำมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษได้สั่งสมไว้กว่า 5,000 ปีมาใช้ทั้ง ทางตรงและทางอ้อม ผสมผสานกับจิตวิญญาณของปัจเจกบุคคลในการสร้างสรรค์ผลงานให้เป็นของเร ชาวเกาหลี

รัฐบาลจะร่วมช่วยยกระดับจิตวิญญาณดังกล่าวเพื่อให้แทรกซึมไปในทุกอนุของสังคม การ ส่งเสริมในแง่นี้จะทำให้ประชากรทุกคนได้ใช้ชีวิตอย่างเป็นสุขภายใต้วัฒนธรรมที่ดีและแข็งแกร่ง ตลอดไป อนึ่ง เราสามารถนำคุณค่าทางวัฒนธรรมนี้ไปประสานประโยชน์ ให้ช่วยเยียวยาข้อขัดแย้งทาง สังคม และใช้เป็นสะพานเชื่อมต่อความแตกต่างระหว่างภูมิภาค ช่องว่างระหว่างวัย และระหว่างช่วงชั้น ทางสังคมอีกด้วย

รัฐบาลจะสร้างชาติด้วยการยกระดับความสุขให้เพิ่มขึ้น โดยผ่านทางวัฒนธรรม โดยให้ วัฒนธรรมคคสติกเป็นค่านิยมของการดำเนินชีวิตประจำวันและของระบบสวัสดิการสังคม กิจกรรมทาง สร้างสรรค์ทุกประเภทจะได้รับการสนับสนุน ดังนั้น จึงต้องนำเอาวัฒนธรรมมาประสานรวมเข้ากับ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อใช้เป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการสร้างงานให้แก่ประชาชน

ชาวเกาหลีจะใช้การปฏิรูปทางวัฒนธรรมให้เป็นตัวเชื่อมโยงให้ผู้คนต่างชาติ ต่างภาษา ต่าง อุดมการณ์และต่างขนบธรรมเนียมเข้าด้วยกัน อันจักก่อให้เกิดเป็นการพัฒนาสันติสุขของพลโลก การ เชื่อมโยงระหว่างกันนี้เองจักสามารถแบ่งปันความสุขให้แก่กันและกันอย่างแท้จริง

ความสุขที่กล่าวถึงนี้จะพวยพุ่งขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้คนมีความรู้สึกสบายใจและปลอดภัย ดังนั้น รัฐบาลนี้ได้ตั้งปณิธานว่า เราจะไม่อดทนต่อการกระทำใดๆ ที่เป็นภัยคุกคามต่อชีวิตของประชาชนและ ความสงบมั่นคงของประเทศชาติ เมื่อเร็วๆ นี้ (วันที่ 12 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2013) การทดลองระเบิด นิวเคลียร์ใต้ดินของเกาหลีเหนือได้ทำทลายการอยู่รอดและอนาคตของชาวเกาหลีทั้งหมด ซึ่งผู้ที่ต้อง ประสบเคราะห์กรรมที่ใหญ่ยิ่งก็คงจะเป็นชาวเกาหลีเหนือนั่นเอง

รัฐบาลนี้ขอเรียกร้องให้รัฐบาลเกาหลีเหนือยกเลิกโครงการอาวุธนิวเคลียร์โดยพลัน และหันมา หาทหนทางสร้างสันติภาพและร่วมกันพัฒนาชาติบ้านเมืองดีกว่า ซึ่งรัฐบาลคาดหวังอย่างจริงจังว่า เกาหลี เหนือคงจะกระทำตนเป็นสมาชิกประชาคมนานาชาติที่รับผิดชอบ แทนที่จะสูญเสียทรัพยากรไปกับการ พัฒนานิวเคลียร์และสร้างขีปนาวุธ เพราะการกระทำเช่นนั้นเป็นเสมือนการหันหลังให้กับโลกและต้อง เผชิญกับการถูกโดดเดี่ยวจากนานาประเทศเพราะเป็นการกระทำที่หักกับตนเอง ดังนั้น เราไม่ควรที่จะ

ปล่อยให้ปรากฏการณ์ครั้งนี้ดำเนินต่อไป รัฐบาลเกาหลีใต้ต้องการสร้างกระบวนการแห่งความไว้วางใจระหว่างกันและกันบนคาบสมุทรเกาหลี จึงขอเสนอให้ศักราชใหม่นี้เป็นศักราชแห่งการรวมชาติที่ทั้งสองเกาหลีเห็นพ้องต้องกัน อันจักทำให้ประชาชนเกาหลีทั้งมวลพบกับความสุขสันต์ มั่งคั่ง มีชีวิตที่เป็นอิสระ และสามารถทำความหวังความฝันให้เป็นจริงขึ้นมาได้

ในศักราชใหม่แห่งความสุขนี้ รัฐบาลมองว่าจะสามารถปลดเปลื้องความตึงเครียดและข้อขัดแย้งออกไป มุ่งแสวงหาสันติภาพและความร่วมมือในเอเชียด้วยการเสริมสร้างความไว้วางใจกันกับชาติต่างๆ ในภูมิภาค รวมทั้งสหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น รัสเซีย และประเทศอื่นๆ โดยเกาหลีจะร่วมมือกับทุกประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาลักษณะต่างๆ ที่เกิดขึ้นบนโลก

รัฐบาลใหม่ที่เข้ารับตำแหน่งในครั้งนี้จะเดินเคียงข้างร่วมกับประชาชนที่ได้ให้ความไว้วางใจมอบภารกิจที่ยิ่งใหญ่เพื่อเปิดศักราชแห่งความหวังอย่างแท้จริงให้แก่ประเทศเกาหลี ภารกิจนี้เป็นสิ่งที่ผู้นำประเทศต้องแบกรับในการนำชาติไปสู่เป้าหมายที่ประชาชนประสงค์ ดังนั้น การสนับสนุนและการอุทิศกำลังแรงกายแรงใจจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งเพื่อพัฒนาชาติและสร้างความสุขร่วมกัน อย่างไรก็ตามความสำเร็จของการบริหารงานจะตั้งอยู่บนรากฐานของความเชื่อมั่นและเชื่อใจระหว่างรัฐบาลและประชาชน และความสามารถในการผลักดันให้เกิดเป็นหุ้นส่วนร่วมกัน อนึ่ง รัฐบาลจะสร้างความเชื่อมั่นนี้ด้วยการทำงานแบบโปร่งใส สะอาดและด้วยหลักนิติธรรม เพื่อทำงานให้เป็นไปตามความต้องการของทุกคน และความสำเร็จของส่วนรวม

ผู้นำได้กล่าวว่า เราจะร่วมกันสร้างสังคมที่เต็มไปด้วยความเอื้ออาทรของเหล่าสมาชิก แบ่งปันความสุขไปยังทุกคน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นความหวังความฝันที่ไม่ไกลเกินเอื้อม เราจะนำระบบทุนนิยมรูปแบบใหม่มาใช้ นำสังคมให้ก้าวไปสู่มิติใหม่ รวมทั้งจะขจัดความไม่แน่นอนของอนาคตที่โลกกำลังเผชิญอยู่ออกไป เพื่อสร้างสังคมในฝันแบบใหม่ที่เกรียงไกร นั่นคือ ศักราชใหม่แห่งความสุข ความหวังที่ทุกคนเป็นหุ้นส่วนในมหัศจรรย์บนฝั่งแม่น้ำฮัน⁽⁴⁾

เปรียบเทียบระบบอนุรักษนิยมแบบดั้งเดิมกับระบบอนุรักษนิยมแบบสร้างสรรค์

ในที่นี้ขอกล่าวถึงนโยบายของอดีตประธานาธิบดีลี เมียงบักกับของประธานาธิบดีปัก กินเฮเพื่อศึกษาเปรียบเทียบ และชี้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือจะเกิดขึ้นเมื่อนานโยบายนี้ไปปฏิบัติ

นโยบายของลี เมียงบัก (รวมทั้งของอดีตประธานาธิบดีปัก จุงฮี) เป็นแบบอนุรักษนิยมดั้งเดิม โดยใช้ประวัติชีวิตของตนเองที่ก้าวขึ้นจากความยากจนอย่างแสนสาหัสไปสู่ผู้บริหารมืออาชีพที่ร่ำรวย

ก่อให้เกิดทัศนคติที่เป็นแบบกระบวนการเลือกสรรทางธรรมชาติของนักวิทยาศาสตร์คนสำคัญคือ ชาลส์ ดาร์วิน ผู้กล่าวว่า ทุกชีวิตจะต้องต่อสู้เพื่อให้มีชีวิตรอด โดยผู้ที่แข็งแรงที่สุดจึงจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ แนวคิดนี้กลายเป็นพื้นฐานของชีวิตทางสังคมที่ปัจเจกบุคคลที่ขยันขันแข็ง ยืนด้วยลำแข้ง ทำงานอย่างขยันขันแข็งด้วยสองมือ รวมทั้งใช้ทุนเพื่อสร้างผลผลิตและผลกำไร ในขณะที่รัฐทำหน้าที่ในการสร้างบรรยากาศให้ภาคเอกชนทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ โดยไม่เข้าไปแย่งยึดหรือสร้างกฎเกณฑ์เพื่อปิดกั้นมิให้คนทำงานตามศักยภาพของตน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ รัฐเข้าไปแทรกแซงการพัฒนาเศรษฐกิจในระบบทุนนิยมน้อยมาก อย่างไรก็ตาม สังคมเกาหลีใต้ได้เริ่มต้นพัฒนาที่หลังประเทศในยุโรปและอเมริกา ดังนั้น รัฐจึงเข้าไปเป็นผู้นำและกำกับการพัฒนาในยุคเริ่มแรก (ยุคสาธารณรัฐที่ 3-5 ในช่วงการดำรงตำแหน่งของอดีตรัฐมนตรีาธิบดีปัก จุงฮีและชุน ดุฮวาน) หรือที่เรียกกันว่า รัฐพัฒนา (developmental state) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการใช้ทุนแสวงหากำไร และเพิ่มทุนต่อขยายการลงทุนออกไปในวิสาหกิจทุกสาขา จนมีการขนานนามการขยายตัวแบบนี้ว่าเป็นเสมือนปลาหมึก (octopus expansion) ธุรกิจขนาดใหญ่หรือเซโบลแต่ละแห่งมีบริษัทในเครือนับร้อยบริษัทผลิตและขาย สินค้าครอบคลุมกิจการแทบทุกประเภททั้งในประเทศและส่งออกไปขายยังต่างประเทศ

ในทางตรงกันข้าม กรรมกรชายหญิงนับล้านๆ คนต่างได้รับค่าจ้างต่ำ ต้องทำงานในสภาพแวดล้อมที่ไม่ถูกสุขลักษณะ ทำงานอันตรายและต้องทำงานนานนับสิบชั่วโมงต่อวัน อีกทั้งรัฐบาลในยุคเผด็จการได้ใช้กองกำลังตำรวจทหารต่อต้านการเดินขบวนของกลุ่มคนงานกรรมกรที่เรียกร้องสิทธิอันพึงมีพึงได้จากหยาดเหงื่อและแรงงานของพวกเขา ดังนั้น ในยุครัฐบาลของนายชุน ดุฮวาน (ค.ศ. 1981-1987) จึงเกิดเหตุการณ์ต่อสู้กันระหว่างตำรวจ (หรือรัฐบาลทุนนิยม) กับคนงานกรรมกรอย่างดุเดือด รุนแรงและอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดแผ่นดินลูกลงเป็นไฟขึ้นทุกหย่อมหมู่บ้านดินแดนเกาหลีใต้ในช่วงเวลานั้น

ต่อมาเมื่อรัฐบาลพลเรือน (ยุคนายคิม ชังแจม ค.ศ. 1992-1997) ยุติการแทรกโดยตรงต่อการพัฒนา และให้ภาคเอกชนแก้ไขปัญหาแรงงานด้วยตนเอง กลไกของประชาธิปไตยเต็มรูปแบบก็ได้รับการปรับใช้ สมาชิกของสังคมทุกชนชั้นได้รับผลพวงจากการพัฒนาดีขึ้นกว่าเดิม แต่ระบบทุนนิยมแบบดั้งเดิมก็ยังคงเป็นรากฐานสำคัญของระบบเศรษฐกิจเกาหลี และนำไปสู่วิกฤตทางการเงินครั้งร้ายแรงที่สุดในประวัติศาสตร์ในปลายปี ค.ศ. 1997 ที่ระบบทุนนิยมเกือบถึงจุดล่มสลาย จึงต้องอาศัยเงินกู้ยืมจากองค์กรทางการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) เข้ามาช่วยเหลือ พร้อมทั้ง

แผนการฟื้นฟูของประธานาธิบดีคิม เคนจ (ค.ศ. 1998-2002) ที่เรียกร้องระดมทุกภาคส่วนของสังคม ร่วมกันกอบกู้เศรษฐกิจของชาติให้กลับคืนมา

เมื่อวิกฤตดังกล่าวผ่านไป รัฐบาลของนายคิม เคนจก็ได้หันมาปรับระบบเศรษฐกิจของประเทศด้วยการสร้างนโยบายกระจายรายได้ เป็นโครงการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ด้อยโอกาส และยากไร้ และการบังคับให้แซบโบล์กระจายการถือครองหุ้นของบริษัท ไปสู่ผู้ถือหุ้นคนอื่นมากขึ้น แทนที่การกระจุกตัวอยู่ที่สมาชิกของเจ้าของเท่านั้น ต่อมา รัฐบาลของนายโรห์ มูเฮียน (ค.ศ. 2003-2007) ได้ก้าวล้ำนำไปสู่นโยบายประชานิยมมากยิ่งขึ้น ในทางตรงข้าม ได้สร้างนโยบายที่ไม่เป็นมิตรกับผู้ประกอบการ/นายทุน นโยบายดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาในด้านความเจริญเติบโตของระบบทุนนิยม เพราะรัฐบาลเน้นการให้ความเท่าเทียมกันทางสังคมเกิดขึ้นด้วยการออกกฎเกณฑ์บังคับให้นายทุนเสียสละต้องจ่ายภาษีในอัตราสูง และจ่ายเงินเดือนและสวัสดิการแก่คนงานกรรมกรมากขึ้น ระบบทุนนิยมของเกาหลีจึงต้องปรับตัวขนานใหญ่ บางส่วนก็ออกไปลงทุนตั้งบริษัทลูกในต่างประเทศ รวมทั้งนำแรงงานราคาถูกจากต่างประเทศเข้ามาทำงานในประเทศเพื่อเพิ่มการสะสมทุนให้มากขึ้น (reproduction of capitalism)

ในช่วงสิบปีที่ขาดหายไป (lost decade) หรือในช่วงที่ประธานาธิบดีคิม เคนจและโรห์ มูเฮียน ดำรงตำแหน่งเป็นผู้นำประเทศนั้น ผู้ประกอบการต่างได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจลดต่ำลง มีคนไร้งานทำเป็นจำนวนมาก เพราะรัฐบาลใช้นโยบายด้านระบบทุนนิยมดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ดังนั้น นายลี เมียงบักจึงได้รับการต้อนรับจากประชาชนประชาชนเลือกเขาให้เป็นประธานาธิบดีคนต่อมา เพราะนายลีได้ประกาศนโยบายที่จะสนับสนุนระบบทุนนิยมแบบสุดขีด ให้เกิดขึ้นในเกาหลีอีกครั้ง

ห้าปีของการดำรงตำแหน่ง เขาได้ดำเนินงานตามนโยบายที่เขาได้หาเสียง นายทุนขนาดใหญ่จึงได้รับผลประโยชน์สูงสุด แซบโบล์ต่างได้รับผลกำไรมหาศาลจากการทำธุรกิจอุตสาหกรรม มีการขยายการลงทุนขนานใหญ่ทั้งในและต่างประเทศ ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมแห่งชาติพุ่งเป็นหนึ่งล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ (trillion dollars mark) ต่อปี ในทางตรงข้าม ช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนมีมากขึ้น และหนี้ครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นจนถึงระดับที่เป็นอันตรายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก คนจน ผู้ด้อยโอกาส คนงานกรรมกร ต่างได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง

เพื่อแก้ไขปัญหาระบบทุนนิยมของนายลี เมียงบักที่กระทำขึ้นตลอดห้าปีที่ผ่านมา ปัก กึนเฮจึงเสนอนโยบายเศรษฐกิจระบบทุนนิยมแบบสร้างสรรค์ด้วยการดึงภาคเอกชนกับภาครัฐบาลให้ร่วมมือกันสร้างเป้าหมาย 5 ประการ ดังนี้

- เป้าหมายที่ 1 สร้างงานในแบบเศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์ (Job-centered creative economy)
- เป้าหมายที่ 2 ผสานการจ้างงานกับสวัสดิการ (Tailored employment and welfare)
- เป้าหมายที่ 3 ระบบการศึกษาที่สร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่รุ่งเรือง (Creativity-oriented education and cultural enrichment)
- เป้าหมายที่ 4 สังคมที่ปลอดภัยและสมานฉันท์ (A safe and united society)
- เป้าหมายที่ 5 มาตรการความมั่นคงที่เข้มแข็ง เพื่อสันติภาพอันถาวรบนคาบสมุทรเกาหลี (Strong security measures for sustainable peace on the Korean peninsula)⁽⁵⁾

จะเห็นได้ว่า เป้าหมายสูงสุดของนโยบายเศรษฐกิจก็ยังคงเป็นความเจริญเติบโต (growth) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเป็น “มหัศจรรย์บนฝั่งแม่น้ำฮัน” แต่เธอได้เน้นถึงกระบวนการที่จะทำให้เป้าหมายบรรลุผลด้วยการผสมผสานระหว่างทุนนิยมกับโครงการสร้างความผาสุกให้แก่ทุกคน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการกระจายรายได้ไปสู่ทุกภาคส่วนของสังคม ด้วยการตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้อ่อนแอ ผู้มีรายได้น้อย และธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก ในขณะเดียวกัน การประสานพลังการผลิตให้เข้ากับวัฒนธรรมและวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา หรือเป็นสิ่งที่เธอเรียกว่า ระบบเศรษฐกิจแบบสร้างสรรค์ที่มีใช่เพียงแต่เงินทุนและผู้ประกอบการเป็นตัวจักรสำคัญที่ก่อให้เกิดความเจริญเติบโตเท่านั้น แต่ต้องประกอบด้วยปัจจัยอื่นดังที่กล่าวมาแล้วซึ่งก็มีความสำคัญเช่นกัน ดังนั้น รัฐจะมีส่วนช่วยและคอยกำกับให้ทิศทางของเศรษฐกิจเดินหน้าไปพร้อมๆ กับการสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม อันจักส่งผลให้อัตราความเจริญเติบโตก้าวไปข้างหน้าอย่างยั่งยืน

อย่างไรก็ตาม เราคงต้องจับตาดูอย่างใกล้ชิดว่า เมื่อได้นำนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติ จะส่งผลใดเกิดขึ้นบ้าง อันได้แก่ผลลัพธ์ที่จะบังเกิดขึ้นต่อผู้ประกอบการ คนงานกรรมกร และประชาชนทั่วไป นอกจากนี้ปัจจัยทั้งภายในประเทศและนอกประเทศจะมีส่งทำให้ทิศทางของการพัฒนาเป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่เพียงใด เป็นอาทิ ดังนั้น ในช่วง 5 ปีของการบริหารทางเศรษฐกิจของปัก กึนเฮจะเป็นงานที่ยิ่งใหญ่ท้าทายความสามารถของผู้นำประเทศคนนี้เป็นอย่างยิ่ง

สรุป

บทความนี้ต้องการชี้ให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของนโยบายเชิงเศรษฐกิจของผู้นำสตรีของเกาหลีใต้กับนโยบายของอดีตประธานาธิบดีปัก จุงฮีและของอดีตประธานาธิบดีลี เมียงบัก ดังที่ได้อธิบายอย่างละเอียดตั้งแต่ต้นมาแล้วว่า แม้เป้าหมายสูงสุดของทั้งสองกลุ่มจะคล้ายคลึงกัน นั่นคือ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่กระบวนการนำไปสู่เป้าหมายต่างกันอย่างเห็นได้ชัด อดีตผู้นำประเทศต่างนำเกาหลีไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม ก็ได้กระทำภายใต้การเสียสละของผู้ด้อยโอกาส (at the expense of the disadvantaged) ก่อให้เกิดความยากไร้ ความทุกข์ และการทำงานหนักโดยได้ค่าแรงเพียงเพื่อให้สามารถประทังชีวิตไปวันๆ สูญสิ้นศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และนำไปสู่ปัญหาการต่อสู้ทางการเมืองระหว่างคนรวยและคนจนอย่างต่อเนื่อง ปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไข และสร้างเป็นนโยบายเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้คนทุกกลุ่มในสังคมได้รับผลลัพธ์ของการทำงานที่เท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นภาระอันสำคัญที่ปัก กึนเฮต้องแบกรับและนำพาประเทศชาติไปสู่เป้าหมายที่เธอได้วางไว้

เชิงอรรถ

1. Suh Sang-mok, "Development Strategies: The Korean Experience," Trade and Development Policies. International Development Exchange Program, Korea Development Institute, Seoul, Korea, 1985. Pp. 1-35.
2. "Total Debt of South Korean Households Equivalent to 70 Percent of the Country's GDP," www.medindia.net/news. 10 February 2013; "Households' Debt from Stock Investment Jumps in 2012," Yonhap News Agency. 12 February 2013.
3. Kim Tae-gyu, "History May Be Kinder to President Lee," Korea Times. 19 April 2013.
4. Park Guen-hye, "Opening a New Era of Hope," Korea Times. 25 February 2013.
5. Robert Koehler, "President Park Geun-hye Takes Office: Korea's First Female President Pledges to Realize Second Miracle on the Hangang River," Korea. Vol. 9 No. 3 March 2013, pp. 34-37.

บรรณานุกรม

- , “South Korea Fosters Start-ups to Boost Economic Shift,” Japan Times, June 1, 2013.
- Cho Nam-guk, “The Emergence of Individualism in Korean Organization,” Psychology of Korean People: Collectivism and Individualism. Edited by Gene Yoon and Sang-chin Choi. Seoul: Dong-A Publishing and Printing Co., Ltd., 1994.
- Chun Taeck-soo, “A Beginner’s Guide to Culture-based Creative Economy,” Korea Times. May 31, 2013.
- Kim Kyong-dong, Man and Society in Korea’s Economic Growth: Sociological Studies. Seoul: Seoul National University Press, 1979.
- Kim Lin-su, “Stages of Development of Industrial Technology in a Developing Country: A Model,” Management Behind Industrialization. Edited by Dong-ki and Linsu Kim. Seoul: Korea University Press, 1989.
- Park Chung-hee, The Country, the Revolution and I. Seoul: Hollym Corporation Publishers, 1962.
- ดำรงศ ฐานดี, เกาหลีใต้: บทบาทของรัฐในการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.
- ดำรงศ ฐานดี, การบริหารงานแบบเกาหลี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2536.
- ดำรงศ ฐานดี, สังคมและวัฒนธรรมเกาหลี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2547.

ศูนย์เกาหลีศึกษา www.ru.ac.th/korea

2 มิถุนายน พ.ศ. 2556.